

หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

(INTENSIVE CARE UNIT)

โดย

ศริพร วัฒน์เกียรติ พ.บ., ส.ม., D.A. (ENG.), F.C.C.P.

อุไร บุญรักษ์ พ.บ., D.A. (COPEN.)

ในชุมชนกรรณิเวชสารเล่มที่แล้ว (ประจำเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๐) ท่านคงจะได้อ่านบทความในหัวเรื่อง “ห้องพักหลังการผ่าตัด (Recovery Room) มาแล้ว สำหรับในเรื่อง Intensive Care Unit หรือ Intensive Therapy Unit หรือ Special Nursing Ward นั้น ในด้านภาษาอังกฤษมีความหมายคล้ายคลึงกัน ะนั้นแต่ในด้านภาษาไทยไม่ทราบว่าจะหาคำแปลอย่างไรจึงจะถูกต้องกับความหมาย และสันที่สุดฉะนั้นในที่นี้จึงขอใช้คำว่า “หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก” ซึ่งเห็นว่าเป็นคำที่สันที่สุดเข้าใจง่ายๆ และใกล้เคียงกับความหมายของ Intensive Care Unit ถ้าหากว่าไม่ถูกต้องตามภาษาศาสตร์ก็จำเป็นต้องขออภัยไว้ในที่นี้ด้วย

ความหมายของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก ก็คือ “เป็นสถานที่ร่วมรวมผู้ป่วย ซึ่งต้องการ

ได้รับการดูแลเอาใจใส่และรักษาเป็นพิเศษ ไม่ว่าสาเหตุจะเกิดจากอะไรของโรคเองหรือความรุนแรงของความเจ็บป่วยกำเริบขึ้นก็ตาม หรือซึ่งเหลือผู้ป่วยที่ต้องการให้มีชีวิตดำรงอยู่ได้โดยเครื่องมือพิเศษต่างๆ เช่น เครื่องช่วยในการหายใจ เป็นต้น” ดังนั้นผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนั้นได้แก่

—ผู้ป่วยที่มี Respiratory Acidosis ซึ่งเกิดจากโครงระบบทางเดินการหายใจ

—ผู้ป่วยที่มีสภาพผิดปกติทางระบบประสาท ทำให้มีการหายใจไม่เพียงพอ ซึ่งรวมทั้งโรคนาดทะยักໄว้ด้วย

—ผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ทำให้มีอาการกดการหายใจมากเกินขนาด อาจจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

—ผู้ป่วยที่ได้รับอนุตติเหตุเกี่ยวกับหัวใจ

—ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุเกี่ยวกับสมอง
—ผู้ป่วยที่มีการหยุดเต้นของหัวใจ ชั่วคราว
หรือมีหัวใจเต้นสูบฉีดเลือดไปเลี้ยงยังสมองไม่เพียงพอ ทำให้สมองมีการขาดออกซิเจน

—ผู้ป่วยที่มีอาการโคม่าจากสาเหตุต่างๆ
—ผู้ป่วยที่มีอาการอาเจียนเป็นโลหิต ต้องการการดูแลเอาใจใส่รักษาเป็นพิเศษ พร้อมกับการช่วยเหลือโดยการให้โลหิตแก่ผู้ป่วยด้วย

—ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่ เช่น การผ่าตัดปอด, หัวใจหรือการผ่าตัดสมอง ซึ่งส่วนใหญ่จะให้พักอยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักจนกระหั่งปลดภัยเสียก่อน

จะเห็นได้ว่าหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ ควรจะต้องอยู่ใกล้กับห้องผ่าตัดอย่างที่สุด ซึ่งไม่ได้หมายความว่าจะต้องดูแลรักษาแต่ผู้ป่วยหนักทางด้านการผ่าตัด แต่ถ้าผู้ป่วยเดียว แต่ก็เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในด้านความสะดวกในการดูแลรักษา พยาบาลพร้อมทั้งให้ผลดีในการรักษามากที่สุด

อย่างไรก็ตามก็มีได้หมายความว่า ผู้ป่วยทุกคนซึ่งต้องการความเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ เช่น

- ล้างกระเพาะบี้สภาวะเป็นประจำ
- ดูดน้ำย่อยจากกระเพาะอาหาร
- ให้เลือดหรือน้ำเกลือต่าง ๆ

เหล่านี้จะต้องรับเข้ามาไว้ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

เนื่องจากโรงพยาบาลส่วนมากได้จัดตั้งห้องพักหลังการผ่าตัด (Recovery Room) ขึ้น และผู้ป่วยได้รับประโยชน์อย่างมากมาย เต็กลักษณะผู้ป่วยเป็นจำนวนมากซึ่งไม่สามารถจะย้ายออกจากห้องพักหลังการผ่าตัดกลับไปยังตึกได้ในวันเดียวกัน จำเป็นต้องค้างอยู่หลาย ๆ วันเนื่องจากยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ จึงทำให้ผิดความมุ่งหมายของการสร้างห้องพักหลังการผ่าตัด ดังนั้นโรงพยาบาลต่าง ๆ เหล่านี้จึงได้ขยายเป็นหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก (Intensive Care Unit) ขึ้นโดยรับผู้ป่วยที่มีอาการหนักจากแผนกอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ หน่วยนี้เป็นหน่วยที่ทำงานอย่างอิสระดำเนินงานเกี่ยวกับให้การดูแลเอาใจใส่รักษาผู้ป่วยแต่ละราย ที่มีอาการหนักอย่างใกล้ชิดและต้องดูแลทุกวันและกลางคืน แต่ในโรงพยาบาลบางแห่งได้แยกห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดกับหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักไว้คณละแห่ง แต่ก็ทำงานร่วมกัน

ที่โรงพยาบาลบลลิติกอร์ชิต ในสหราชอาณาจักรได้เริ่มก่อตั้งหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักขึ้นเป็นหน่วยอิสระเมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๘ โดยอาศัยความร่วมมือของแผนกต่าง ๆ กับแผนกวิสัญญีวิทยาและ

แผนกพยาบาล ชั้นอีก ๖ เดือนต่อมา ก็ได้รวมห้องพักหลังการผ่าตัดเข้ามาร่วมเป็นหน่วยเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นว่างานของหน่วยนี้จะดำเนินให้ได้ผลดีไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือของแผนกต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

การที่โรงพยาบาลต่าง ๆ นิยมรวมห้องพักหลังการผ่าตัดกับหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักเข้าไว้เป็นหน่วยเดียวกัน ก็มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้คือ—

๑. ให้ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บหนักมาก ๆ ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลอย่างใกล้ชิดทั่วถึง และให้ได้รับประโยชน์มากจริง ๆ

๒. ให้ผู้ป่วยทางด้านอายุรศาสตร์, ศัลยศาสตร์หรือแผนกอื่น ๆ ที่ได้อุทิสสัมภารัตน์ การดูแลรักษาในหน่วยนี้ ได้รับการดูแลรักษาเป็นพิเศษติดต่อกันตลอดไป

๓. นอกจากนั้น ยังจะทำให้การทำงานต่าง ๆ ของแต่ละแผนกสะท徂กมากยิ่งขึ้น เพราะได้รับรวมผู้ป่วยและเครื่องมือเครื่องใช้ไว้ในบริเวณแห่งเดียวกัน.

ลักษณะโดยทั่วไปของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

จะเห็นได้ว่า การทำงานของพยาบาล ชั้น มีหน้าที่ ดูแลรักษา ผู้ป่วยในหน่วย ดูแลรักษา ผู้ป่วย หนักนี้ไม่เหมือนกับห้องพักหลังการผ่าตัด ชั้น มี

พยาบาล ๑ คนดูแลรักษาผู้ป่วยจำนวนหลายคน ก็เป็นการเหมาะสมและพอเพียงแล้ว แต่สำหรับในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ จำนวนพยาบาล ดังกล่าวหาเพียงพอไม่ เพราะผู้ป่วยต้องการการดูแลและช่วยเหลือเป็นพิเศษ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้พยาบาล ๑ คน มีหน้าที่ดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยแต่เพียงคนเดียว

สำหรับผู้ป่วยที่ส่งเข้ามารับการดูแลรักษาในหน่วยนี้ มิใช่จะเป็นรายที่ตรงไปตรงมา หรือรายที่สอดคล้องไปใน บางคราวอาจจะเป็นผู้ป่วยที่มีอาการหนักมาก และเรื้อรัง ในบางรายอาจจะมีการติดเชื้อหรือเป็นโรคติดต่อร่วมด้วย ก็ได้

นอกจากนี้ การปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในหน่วยนั้นก็จะลูกพล่าน เนื่องจากการช่วยเหลือแก้ไขผู้ป่วย และบางคราวอาจจะมีเสียงดังต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น เสียงทำงานของเครื่องช่วยการหายใจ อันอาจจะทำให้รบกวนผู้ป่วยต่าง ๆ บางคันได้

ฉันนั้นจึงไม่มีบัญชาอันใดเลยว่า ห้องพักผู้ป่วยใน หน่วยดูแลรักษา ผู้ป่วยหนักนี้ จะต้องเป็นห้อง ๆ แยกจากกันโดยหันหน้าของห้องแต่ละห้องเข้าหากันเดิน เพื่อให้คนซึ่งนอกห้องสามารถจะเห็นผู้ป่วยแต่ละรายได้พร้อมทั้งสามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ทันที ในการแยกเป็นห้อง ๆ นัยัง

เหมาะสมในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่เป็นหอบปอดรายเดียวคือเป็นการแยก病人ไปในตัว ฉะนั้นลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักก็คือ

๑. หน่วยนี้ควรจะตั้งอยู่ให้ใกล้กับห้องผ่าตัดให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อที่

ก. ลดอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยในเมือโยกย้ายผู้ป่วยจากห้องผ่าตัดไปสู่หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก เพราะถ้าไอลกเกินไปอันตรายต่าง ๆ อาจจะเกิดขึ้นได้

ข. ศัลยแพทย์, วิสัญญีแพทย์หรือแพทย์ผู้รักษาจะได้ไปเยี่ยมผู้ป่วยที่อยู่ในหน่วยนี้ได้บ่อยครั้งขึ้น และรวดเร็วที่สุด ในเมือพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยเรียกขอความช่วยเหลือเวลาที่มีภาวะฉุกเฉินเกิดขึ้นกับผู้ป่วย

๒. จะต้องเป็นห้องแยก ซึ่งมีขนาดกว้างขวางเพียงพอที่จะบรรจุเตียงของผู้ป่วย, เครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ, เครื่องมือชั้งมีขนาดใหญ่ต่าง ๆ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร, เครื่องช่วยในการหายใจ, เครื่องช่วยเหลือในการแก้ไขหัวใจหยุด เป็นต้น และนอกจากจะต้องนึ่งถังพยาบาลที่จะต้องมาอยู่ดูแลรักษาผู้ป่วยด้วย ฉะนั้นห้องหนึ่ง ๆ โดยทั่ว ๆ ไปควรจะมีเนื้อที่ประมาณ ๑๔๐ ตารางฟุต หรือมีความกว้าง ๑๐ ฟุต ยาว ๑๕ ฟุต

๓. จำนวนของห้องผู้ป่วยในหน่วยดูแลรักษา? ผู้ป่วยหนักควรจะมีประมาณ ๔—๘ ห้อง แต่อาจจะมีจำนวนมากกว่านี้ได้ ถ้าหากว่า — จำนวนเตียงของผู้ป่วยของโรงพยาบาลมาก.

— จำนวนของการผ่าตัดใหญ่ประจำวันมาก เช่น ศัลยกรรมหร่องอก หรือศัลยกรรมประสาทเป็นต้น เพราะการผ่าตัดใหญ่เหล่านี้จำเป็นต้องส่งผู้ป่วยไปรับการดูแลรักษาพยาบาล ในหน่วยนี้หลังผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยยิ่งขึ้น

ได้โดยมีผู้รายงานว่าที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในโตรอนโต และที่เช้าท์แมตตันมีผู้ป่วยทางศัลยกรรมที่เข้ามารับการดูแลรักษาในหน่วยดูแลผู้ป่วยหนักโดยเฉลี่ยแล้วเป็นจำนวน ๖ คน ต่อเดือนใน ๑ ปี

๔. ประตูของห้องแยกจะต้องกว้างใหญ่เพียงพอที่จะให้เครื่องมือต่าง ๆ เข้าไปภายในห้องได้ เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน

๕. ห้องพักผู้ป่วยแต่ละห้อง ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักจะต้องติดต่อกันทางเดิน หรือหันหน้าเข้าหาห้องโถง ซึ่งเป็นที่ปฏิบัติงานของแพทย์และพยาบาล เพื่อที่จะได้เห็นผู้ป่วย บางคราวคิ่งบันของผ้าห้องด้านนี้อาจจะเป็นกระจากรีส์ได้

๖. ควรจะมีห้องทำงานของพยาบาล และที่พักสำหรับพยาบาล รวมทั้งห้องน้ำ, ห้องส้วม และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวด้วย

๗. ควรจะมีห้องทำงานของแพทย์ ชั่ว
สามารถจัดเป็นที่นอนค้างได้ในเมื่อมีผู้ป่วยหนักที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

๘. ควรจะมีโทรศัพท์ หรือเครื่องพูดติดต่อภายในจากหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักไปยังที่ต่าง ๆ เช่น ห้องผ่าตัด, ห้องคลายแพทท์, ห้องวิสัญญีแพทย์, หัวหน้าพยาบาลประจำหน่วย เป็นต้น เพื่อเรียกขอความช่วยเหลือหรือรายงานอาการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ป่วยให้ทราบ

จากห้องแยกแต่ละห้องก็เช่นกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะมีกระดึงไฟฟ้า, สัญญาณหรือที่พูดติดต่อ พิเศษขอ ความช่วยเหลือจากผู้ที่อยู่นอกห้อง เมื่อมีสิ่งผิดปกติหรืออันตรายเกิดขึ้นกับผู้ป่วย เพราะพยาบาลผู้ดูแลรักษาผู้ป่วยไม่สามารถที่จะลงทะเบียนผู้ป่วยไว้แต่ลำพังได้

๙. ควรจะมีห้องเตรียมอาหาร หรือห้องพักและจัดอาหารสำหรับผู้ป่วยและผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยนี้ เพื่อไม่ให้เสียเวลาผลัดเปลี่ยนกันออกໄປรับประทานอาหาร และผู้ป่วยขาดการดูแล เอาใจใส่ไป

๑๐. ควรจะ มีห้องปฏิบัติการสำหรับตรวจและทابทางสิ่งบางอย่างที่จำเป็น เช่น $p.CO_2$ เป็นต้น

๑๑. เพื่อความเป็นระเบียบควรจะ มีห้องพักสำหรับญาติที่มาช่วยและเยี่ยมผู้ป่วย พร้อมทั้งห้องน้ำและห้องส้วม ญาติของผู้ป่วยจะได้ไม่เดินไปมาทำให้พลุกพล่าน

๑๒. เดียงเดลล์เตียงที่อยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ จะต้องนำมาจากตึกที่ผู้ป่วยอยู่เพื่อสะดวกในการโยกย้ายผู้ป่วยกลับตึกไม่ต้องยกย้ายผู้ป่วยจากเดียงนี้ไปสู่เดียงในนห้องคลังห้องน้ำ เดียงที่จะนำมายกเป็นเดียงที่ได้มาตรฐานด้วย คือสามารถใช้ศรีษะและปลายเท้าของผู้ป่วยให้สูงต่ำขึ้ลงได้ตามความพอใจ

นี่เป็นลักษณะโดยทั่ว ๆ ไป แต่อาจจะมีปลีกย่อยเพิ่มเติมอีกมาก ซึ่งลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปอย่างอื่นก็คงคล้ายคลึงกัน กับห้องพักหลัง การผ่าตัด จึงมิอาจกล่าวช้าในที่นี้อีก.

ควรจะให้ผู้ป่วยพกอยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนานเท่าไร

นี่คุณภาพเรื่องนี้สักว่าจะกำหนดให้ตายตัวลงไปแน่นอนนั้นค่อนข้างยาก เพราะขึ้นอยู่กับสิ่งหลายอย่าง อาทิเช่น

ยาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีไว้ในห้องดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

ส่วนมากจะใช้ในเด็กนักเรียนและเยาวชน ยาต่าง ๆ ซึ่งมีไว้ใช้เป็นประจำอยู่ในห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดอยู่แล้ว แต่ในบางครั้งอาจจำต้องมียาอื่น ๆ จัดเพิ่มเติมขึ้น อีกเป็นพิเศษ ตามความเหมาะสม สมของ การผ่าตัดหรือโรคชนิดต่าง ๆ สุดแต่แพทย์ผู้

รักษาจะต้องการ เช่น ในรายการผ่าตัดหัวใจหรือ การผ่าตัดสมอง เป็นต้น ก็จำเป็นที่จะต้องจัดหายาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในขณะนั้น ๆ ไว้ให้พร้อมและครบถ้วน เพื่อความสะดวกในเมื่อเวลา ต้องการใช้ก็สามารถเรียกได้ทันที ยาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีไว้ให้พร้อมสำหรับหลังการผ่าตัดหัวใจ มีดังรายการต่อไปนี้คือ

Pressor drugs

Metaraminol bitartrate 10 mg./ml.	— 1 ml. ampoul.
	— 10 ml. vial.
Mephentermine sulphate 15 mg./ml. (Mephene ; Wyamine)	— 1 ml. vial. — 10 ml. vial.
L—Nor adrenaline 1 mg./ml. (Levophed)	— 2 ml. ampoul. — 4 ml. ampoul.
Methylamphetamine hydrochloride 20 mg./ml. (Methedrine)	— 1.5 ml. ampoul.
Methoxamine hydrochloride 20 mg./ml. (Vasoxine)	— 1 ml. ampoul.

Analeptic

Niketamide 25 mg./ml. (Coramine)	— 2 ml. ampoul. — 5 ml. ampoul.
-------------------------------------	------------------------------------

Morphine Antagonists

Levallorphan tartrate 1 mg./ml. (Lorfan)	— 5 ml. vial.
---	---------------

Nalorphine hydrobromide 10 ml./ml. — 1 ml. ampoul.

(Lethidrone)

Steroids

Hydrocortisone sodium

hemi—succinate 100 mg./powder — Mix powder with 2 ml.
— water for injection.

Others

Prednisone 5 mg./tablet.

Adrenaline 1 mg./ml. — 1 ml. ampoul.

Atropine 0.6 mg./ml. — 1 ml. ampoul.

Calcium gluconate 100 mg./ml. — 10 ml. ampoul.

Calcium chloride 100 mg./ml. — 2 ml. ampoul.

Procaine hydrochloride 200 mg./ml. — 10 ml. vial.

Procainamide (Pronestyl) 100 mg./ml. — 10 ml. vial

Aminophylline 250 mg./ml. — 10 ml. ampoul.

Acetylcholine bromide 100 mg./ml. — 0.5, 1 or 2 ml. ampoul.

Digoxin (Lanoxin) 0.25 mg./ml. — 2 ml. ampoul.

Lanatoside C (Cedilanid) 0.2 mg./ml. — 2 ml. ampoul.

Isoprenaline sulphate sublingual 10 mg. tablet., 20 mg. tablet. spray
1 gm./100 ml.

Promethazine hydrochloride (Phenergan)

25 mg./ml — 1 ml. ampoul.

— 2 ml. ampoul.

หน้าที่การดูแลรับผิดชอบต่อหน่วยดูแล รักษาผู้ป่วยหนัก

หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ควรจะเป็นหน่วยอิสระของโรงพยาบาล เพราะเป็นหน่วยที่ต้องทำงานหนักมาก ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะเอางานของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ไปขึ้นอยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของแผนกหนึ่งแผนกใด หรือของแพทย์ผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ อันอาจจะทำให้งานของแผนกนั้น ๆ และของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักลดหายอนขาดตกพังร่องไป

ความร่วมมือ ชึ้นกัน และกัน ระหว่างแผนกต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดและเป็นนโยบายในการจัดตั้งหน่วยนี้ ดังนั้นการจัดตั้งหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันในระหว่าง

๑. หัวหน้าแผนกวิสัญ湿ยา
๒. หัวหน้าแผนกศัลยศาสตร์
๓. หัวหน้าแผนกอายุรศาสตร์
๔. หัวหน้าแผนกสตูนีเวชวิทยา
๕. หัวหน้าแผนกจักษุ, โสตร, ศอ, นาสิก และ Larvage
๖. หัวหน้าแผนกนิรภัย
๗. หัวหน้าแผนกพยาบาลของโรงพยาบาล
๘. ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
๙. และผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมด้วย เป็นต้น

สำหรับทางแผนกวิสัญ湿ยาหนัน วิสัญ湿 แพทย์มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่แพทย์ต่าง ๆ เมื่อแพทย์ผู้รักษาขอปรึกษามา แต่ในบางครั้งอาจจะถูกขอร้องให้ร่วมดูแลรักษาผู้ป่วยซึ่งระยะหนึ่งจะระยะได้ อย่างไรก็ได้ในบางครั้งก็อาจจะต้องดูแลหน้าที่ให้การรักษาผู้ป่วยติดต่อ กันตลอดไป ถ้าหากว่าผู้ป่วยผู้นั้นต้องการการรักษาด้วยวิธีพิเศษ ต่าง ๆ เช่น

- การช่วยเหลือผู้ป่วยเกี่ยวกับการหายใจ หรือการเดินของหัวใจ
- การดูแลการทำงานของเครื่องช่วยการหายใจ พร้อมทั้งการรักษาเครื่องมือ ชนิดนั้น จึงจะเป็นอย่างยิ่งที่วิสัญ湿 แพทย์ จะต้องมีหน้าที่สอนแก่แพทย์ผู้ที่ดูแลแผนกต่าง ๆ และพยาบาลถึงเรื่อง
- Resuscitations.
- Respirator—Care.
- Tracheotomy.
- และงาน Routine อื่น ๆ เป็นต้น

ตามปกติแล้ว หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักของโรงพยาบาลควรจะมีเตียงหน่วยเดียวเท่านั้น ไม่ควรที่จะแยกเป็นหลาย ๆ หน่วยซึ่งเป็นของแผนกด้วย ๆ โดยเด็ดขาด อันเป็นการผิดหลักการอย่างยิ่งในวัตถุประสงค์ที่จะรวมรวมบุคคลผู้ที่มีความชำนาญในการดูแลรักษาผู้ป่วย

อย่างใกล้ชิด และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ในที่แห่งเดียวกัน พร้อมกับเป็นการประยัดเงินของโรงพยาบาลด้วย ยกเว้นที่จะให้แยกออกไปเป็นหน่วยเล็ก ๆ ได้แต่เพียงหน่วยเดียวเท่านั้น คือ หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักของแผนกุแมร์เวชศาสตร์ เพราะว่ามีบุคลาพพิเศษมากนายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพากเด็กและเด็กอ่อน เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ก็เป็นพิเศษต่างจากผู้ป่วยที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนแผนกอื่นจะขอตั้งหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักแยกออกไป เช่น แผนกุแมร์เวชศาสตร์ไม่ได้โดยเด็ดขาด.

การรับและการจ้าน่ายผู้ป่วย

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว แพทย์ประจำบ้านอาวุโสของแต่ละแผนก มีสิทธิ์และหน้าที่ในการจะสั่งรับผู้ป่วยเข้าไว้ใน หน่วยดูแลรักษา ผู้ป่วยหนักได้ ในเมื่อผู้ป่วยนั้นเป็นผู้ป่วยที่อยู่ในแผนกที่ตนสังกัดปฏิบัติงานอยู่ นิใช่เป็นผู้ป่วยของแผนกอื่น แต่ทั้งนี้จะต้องปรึกษาขอความเห็นชอบจากวิสัญญีแพทย์เสียก่อนที่จะรับเข้าไว้ ว่า เป็นรายที่เหมาะสม หรือสมควรที่จะรับจริง ๆ เพื่อให้ถูกต้องกับวัตถุประสงค์ และหลัก การของ หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักที่ดังนี้ โดยเหตุที่ว่ามีเตียงผู้ป่วยจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการที่จะรับผู้ป่วยเข้ามา

และเพื่อให้ผู้ป่วยที่รับเข้ามาร่วมได้รับ ประโยชน์ให้มากที่สุด ถ้าหากไม่ระวังในเรื่องนี้แล้วอาจทำให้ผิดพลาดได้ เช่น รับผู้ป่วยบางคนที่ช่วยเหลือไม่ได้ หรือได้ไม่เต็มที่เข้ามาน้ำหนัก รับเข้ามาร่วมเก็บผู้ป่วยนานเกินสมควรไปบ้าง เหล่านี้เป็นต้น เป็นเหตุให้ไม่มีโอกาสที่จะรับผู้ป่วยที่ต้องการความช่วยเหลือจริง ๆ ได้ ทำให้จำวนของผู้ป่วยที่ต้องการจะเข้ามารับการรักษาในหน่วยนักน้อยไป

ส่วนในการจ้าน่ายผู้ป่วยออกจากหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักเพื่อส่งกลับไปบังคับที่ผู้ป่วยอยู่เดิมนั้นก็เช่นกัน จะต้องกระทำภายหลังที่แพทย์ผู้รักษาและวิสัญญีแพทย์ได้ร่วมกันพิจารณาอย่างละเอียดและลงความเห็นว่ากลับไปได้อย่างปลอดภัย จึงจะส่งผู้ป่วยกลับไปได้

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

ในการจัดตั้งหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายของผู้ป่วย คนหนึ่งต่อวันค่อนข้างสูงมาก ตั้งตัวอย่าง ที่ โรงพยาบาลลักษณะอธิราชได้เคยทำสถิติไว้ว่าในเรื่องนี้ ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยหนักในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักซึ่งมีประมาณ ๙๐ เตียงนั้น สันเปลืองโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐๐—๑๖๐๐ บาท ต่อผู้ป่วยหนึ่งคนใน

หนึ่งวัน อันจะเห็นว่าสูงมาก แต่อย่างไรก็ตาม ในฐานะของแพทย์ผู้รักษา จะต้องพิจารณาโดยละเอียด ระหว่างความปลอดภัยของชีวิตผู้ป่วยซึ่งหาได้ยากและการดูแลรักษาที่ดียิ่งอย่างเดี๋มที่แก่ผู้ป่วยหนัก กับค่าใช้จ่ายที่สั้นเปลืองไปว่าสมควรยังกันหรือไม่ ? จริงอยู่ถึงแม้ว่าโรงพยาบาลจะต้องสั้นเปลืองเงินเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ถ้าสามารถทำให้ผู้ป่วยนั้น มีชีวิตอยู่กลับคืนมาโดยปลอดภัย ก็ไม่น่าที่จะต้องคำนึงถึงความสั้นเปลืองให้มากนัก เพราะในขณะเดียวกันที่โรงพยาบาลจัดตั้งหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักขึ้น รวมไว้เป็นแห่งเดียวันนั้น ก็เท่ากับว่าได้ช่วยประหนายดีกว่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ของโรงพยาบาลซึ่งแต่เดิมได้กระจายกันอยู่อุทิชชั่น ค่าจ้างของพยาบาลจำนวนมาก, ค่าก่อสร้างหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักซึ่งแยกออกไปตามที่ต่าง ๆ จำนวนของเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น จะนั้น ในบางครั้งโรงพยาบาลจำเป็นจะต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อให้ผู้ป่วยมีชีวิตอยู่ได้ก่อนจะเป็นการสมควร พระมหาใต้เป็นการใช้บ่อย ๆ

ในทางด้านผู้ป่วยเอง บางคนแทนใจสั้นเน้อ ประดาตัวเนื่องจากต้องเสียค่าจ้างพยาบาล พิเศษมาก่อนแล้ว ดังนั้นการตั้งหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักนั้นจึงเป็นการลดความสั้นเปลืองทางด้าน

ผู้ป่วย พร้อมทั้งตัวผู้ป่วยเองก็ได้รับประโยชน์ใน การดูแลรักษาอย่างเต็มที่ด้วย

ในบางประเทศหลังจากการที่จัดตั้งหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักขึ้นตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ทำให้การจ้างพยาบาลพิเศษซึ่งไม่ได้รับการสอนอบรมมาโดยเฉพาะมาเพิ่มดูแลผู้ป่วยอย่างฯ เลิกไปโดยปริยาย

ดังนั้นถ้าโรงพยาบาลได้ดำเนินการที่จะ ตั้งหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักขึ้น ก็จะเป็นจะต้องคำนึงถึงงบประมาณในการที่จะดำเนินการด้วย

พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนัก

พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยคุณรักษานักผู้ป่วยหนักนี้ ต้องการพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ ต่างกับพยาบาลทั่ว ๆ ไป เช่น พยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ตามศูนย์คุณรักษานักผู้ป่วย เพราะพยาบาลเหล่านี้จะต้องได้รับการสอนอบรมและฝึกหัดงานในด้านนี้โดยเฉพาะเป็นพิเศษตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และถ้าเป็นไปได้ก็ จะต้องมีการสอบเทียบความรู้เพื่อรับประกาศนียบัตร

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ตารางหลักสูตรที่ใช้สอนอบรมก็มีดังนี้คือ

ตารางหลักสูตรวิชาสำหรับสอนพยาบาลที่ทำงานในหน่วยฉุกเฉินรักษาผู้ป่วยหนัก

ขั้นตอนที่	วิชา	ที่สอน
1.	Recognition and Treatment of Respiratory distress, Respiration and Circulation Resuscitation.	วิสัญญีแพทย์
2.	Oxygen Therapy	"
3.	Tracheotomy	"
4.	Respirators	"
5.	Respirators	"
6.	Hypothermia	"
7.	Spinal Analgesia	"
8.	Post-operative Pain	"
9.	Care of Unconscious patient	"
10.	Maintenance of Patient's Chart	ศัลยแพทย์
11.	Shock and Intravenous therapy	"
12.	Determination of B.P., P., and R.	"
13.	Patient after Gastro-intestinal Surgery	"
14.	Patient after Chest Surgery	"
15.	Patient after Cardio-vascular Surgery	"
16.	Patient after Orthopaedic Surgery	"
17.	Patient after Urological Surgery	"
18.	Patient after Neurological Surgery	"
19.	Fluid and Electrolyte Therapy	ศัลยแพทย์และแพทย์ผู้หัด
20.	Tuberculosis, Isolation	แพทย์ประจำบ้าน
21.	Physical Therapy	"
22.	Special problems in care of Medical Patients	แพทย์ประจำบ้าน
23.	Special problems in care of Obstetrics and Gynaecological Patients.	สูติ—นรีแพทย์
24.	Summary of Techniques and Equipments	วิสัญญีแพทย์
25.	Examination	"

หลักสูตรดังที่กล่าวข้างต้นนี้อาจจะเพิ่มวิชาที่จะสอน อบรมให้มากขึ้น อีกตามความจำเป็น และเหมาะสมของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง ทุก ๆ วิชาที่สอนใน หลักสูตรจะต้องมีการปฏิบัติให้เห็น จริงเห็นชัดและ ต้องให้มีโอกาสได้ฝึก หัดกับผู้ป่วยในหน่วยด้วย

นอกจากนี้อาจจะให้โอกาสแก่พยาบาลจากแผนกต่าง ๆ ของโรงพยาบาล รวมทั้งนักเรียนพยาบาลมารับการสอน อบรมและฝึกหัดปฏิบัติงานในหน่วยนี้อีกด้วย เพราะเนื่องจากการใช้พยาบาลพิเศษจากข้างนอกหรือจากแผนกต่าง ๆ มาเพื่อผู้ป่วย ซึ่งนิยมปฏิบัติกันนั้นปรากฏผลว่าไม่เป็นผลที่พอดีในการดูแลรักษาผู้ป่วย เนื่องจากว่าพยาบาลที่มาจากข้างนอกหรือจากแผนกอื่น ๆ ไม่คุ้นเคยกับงานประจำและเทคนิคพิเศษทางด้านนั้นเอง

การปฏิบัติงานของพยาบาล

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักต้องปฏิบัติการตลอดทั้ง ๒๔ ชั่วโมง และจำเป็นที่จะต้องพร้อมอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจาก การผ่าตัดอาจจะเสร็จสิ้นในเวลาเย็น หรือในบางครั้งผู้ป่วยอาจจะมาในเวลากลางคืน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติงานของหน่วยนี้ในเวลากลางวันและเวลากลางคืนไม่แตกต่างกันเลย

ผู้ที่เป็นตัวจัดหรือหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงานของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักส่วนใหญ่ก็คือพยาบาลผู้ซึ่งอุทิศตนทำงานหนักเพื่อดูแลผู้ป่วยหนักซึ่งถ้าหากขาดพยาบาลเหล่านี้แล้ว หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักก็ไม่สามารถจะตั้งอยู่ได้เลย

พยาบาลทุกคนที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยนี้จะต้องเรียนรู้ในทางปฏิบัติตาม ดูแล รักษาต่อผู้ป่วยหนัก ทั้งในด้านการดูแลผู้ป่วยหนัก ทั้งในด้านการดูแลผู้ป่วยหนักที่เป็นโรคพิเศษแต่ละราย ๆ ไป นอกจากนี้จำเป็นจะต้องเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของอาการของผู้ป่วยหนัก และถ้าหากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้นซึ่งทราบว่าอาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้ป่วยหนักได้ ก็จำเป็นที่จะต้องเรียกขอความช่วยเหลือต่อแพทย์ผู้รักษาทันที

หัวหน้าพยาบาล ของหน่วยดูแล รักษาผู้ป่วยหนักนี้จะต้องเป็นคนละคนกับหัวหน้าพยาบาลห้องผ่าตัด แต่จะต้องประสานงานซึ่งกันและกัน หัวหน้าพยาบาลหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ควรจะทำงานในหน่วยนี้ตลอด ทั้งวันโดยมีพยาบาลอาวุโสอีก ๒ คนเป็นผู้ช่วย นอกเหนือไปจากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญนักเรียนพยาบาล ส่วนในเวลากลางคืน นั้นก็ควรจะ มีอีก ๗ ชุดหนึ่ง ต่างหาก โดยมีพยาบาลอาวุโสเป็นหัวหน้า และมีผู้ช่วย เช่นกัน การที่ให้พยาบาลปฏิบัติงานทั้งกลางวัน และกลางคืนเช่นนี้ ก็เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยหนักได้มีพยาบาลผู้

ซึ่งมีความสามารถและความชำนาญในการพยาบาลดูแลเป็น พิเศษ เป้าดูแลรักษา ผู้ป่วยหนัก อยู่ตลอดเวลาอันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ป่วยหนัก

นอกจากนี้หัวหน้าพยาบาลหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ อาจจะรับหน้าที่ดูแลห้องพักหลังการผ่าตัดด้วยอีกด้วย หรือในบางแห่งอาจรวมเข้าไว้ในแห่งเดียวกัน เพราะพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องสองหน่วยนี้จะเป็นต้องเรียนรู้อย่างเดียวกันเป็นพิเศษ ตั้งนั้นจึงไม่ใช่การลำบากอย่างใดในการที่หัวหน้าพยาบาลของหน่วยนี้ จะจ่ายงานให้แก่พยาบาลเพื่อให้ดูแลผู้ป่วยหนักตามความเหมาะสมและเห็นสมควร

ปรากฏว่าในโรงพยาบาลหลายแห่ง ซึ่งได้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยดูแลรักษา ผู้ป่วยหนักขั้นมาก พบว่า ได้เป็นประโยชน์สำหรับในการฝึกสอนต่อหนักเรียนพยาบาลและพยาบาลเบื้องย่นมาก และสิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งก็คือ ได้มีพยาบาลเป็นจำนวนมากที่สนใจคร่าวๆ ทำงานในหน่วยนี้มากเป็นพิเศษซึ่งพยาบาลเหล่านี้ไม่จำเป็นเสมอไปที่จะต้องเป็นพยาบาลจากห้องผ่าตัด

เครื่องมือเครื่องใช้

เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในห้องพักผู้ป่วยหลัง การผ่าตัด และหน่วยดูแลผู้ป่วยหนัก ก็คล้าย ๆ กันหลักสำคัญก็คือ ควรจะเป็นเครื่องมือ

ที่ใช้ง่ายคงไปคงมา ไม่ยุ่งยากหรือลำบากในการใช้ วิธีการที่จะใช้เครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้ก็ควรจะมีวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้ก็ควรจะมีวิธีการใช้และควบคุมอยู่ในมาตรฐานเข่นเดียวกับเครื่องมืออื่น ๆ ก็อ เหมือน ๆ กันในวิธีการใช้นั่นเอง

เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ควรจะมีอยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักก็คือ.—

- เครื่องช่วยในการหายใจต่าง ๆ
- เครื่องให้ออกซิเจนพร้อมห้องอุปกรณ์

เครื่องชุด

— เครื่องสำหรับพ่นยาต่าง ๆ เช่นในลักษณะของผู้ป่วย

— เครื่องสำหรับดูด拿出มา, น้ำลาย, เสmen หะ, เศษอาหารเวลาอาเจียรออคมา, เลือดในปากหรือลำคอ

- ถุงรีช์โกล์โคป
- ท่อยางสำหรับใส่เข้าไปในหลอดลม
- เครื่องวัดความดันโลหิต
- ชุดสำหรับให้เลือดหรือน้ำเกลือ
- ชุดสำหรับให้เลือดเข้าเส้นโลหิตแดง
- อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ สำหรับให้แสงสว่างในเวลาที่จำเป็น

— เครื่องมือสำหรับนึ่ง หรือต้ม เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

— และอื่น ๆ อีกสุดเต็มความต้องการและเหมาะสม (รายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏอยู่ในเรื่องห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัด)

เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ป่วย เช่น เครื่องช่วยในการหายใจ, เครื่องให้ออกซิเจน, เครื่องสำหรับพ่นยาต่าง ๆ และเครื่องที่เกี่ยวกับอิเล็กโตรอนิคต่าง ๆ ควรจะเก็บรวบรวมไว้ที่หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักแห่งเดียวเท่านั้น ไม่ควรขยับไปเก็บไว้ที่อื่น ซึ่งไม่ใช่ที่เก็บของมัน และต้องไม่ให้ท่อน ยืมออกไปใช้นอกหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักเป็นอันขาด เครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้ควรจะถูกเก็บรวบรวม, ดูแล, ตรวจสอบและแก้ไขโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ทางนี้โดยละเอียดเท่านั้น อันจะทำให้การศูนย์หายใจและชาร์ดเตกสลายของเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในหน่วยนัดลงเป็นอย่างมาก เพราะเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการฝึกสอนอบรมมา้มั่นใจว่าเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยความระมัดระวัง และทราบดีว่าเครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญต่อชีวิตรู้ป่วยมาก น้อะเพียงใด จึงสามารถรักษาไว้ได้เป็นอย่างดี

นอกจากหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ ควรจะเป็นห้องที่ปรับอากาศด้วย เพื่อที่จะทำให้เก็บเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอิเล็กโตรอนิคได้คงทนและใช้ได้นาน นอกเหนือไปจากความ

ส่วนของที่ผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยนี้จะได้รับ

ความสัมพันธ์ระหว่างห้องพักผู้ป่วย หลังการผ่าตัดกับหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

ถึงแม้ว่าผู้ป่วยที่ถูกส่งเข้ามาอยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักจะเป็นโรคซึ่งแตกต่างไปจากผู้ป่วยที่ถูกส่งเข้ามาอยู่ในห้องพักหลังการผ่าตัดก็ตาม แต่การดูแลรักษาพยาบาลต้องผู้ป่วยทั้งสองชนิดนี้มักจะคล้าย ๆ กันหรือร่วมกันได้ทั้งทางด้านการพยาบาลและด้านเครื่องมือ, เครื่องใช้ต่าง ๆ ดังนั้นในเบื้องต้นนี้ โรงพยาบาลที่ทันสมัยหลายแห่ง จึงมักจะจัดให้หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักกับห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดอยู่ใกล้ ๆ กัน แต่แยกจากกันโดยห้องต่าง ๆ ที่จัดเป็นจะต้องใช้ร่วมกันเท่านั้น จากการที่จัดเช่นนี้อาจจะเป็นผลดีหรือมีประโยชน์ดังนี้คือ.—

๑. เป็นการประหยัดในด้านเศรษฐกิจของโรงพยาบาล ทั้งในด้านสถานที่, เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ, เวลาภัยที่เป็นต้น

๒. เป็นการรวมเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งจะใช้ในการรักษาร่วมกันไว้ในที่แห่งเดียวกัน ทำให้ส่วนในการปฏิบัติงาน

๓. เป็นการรวมผู้ป่วยซึ่งต้องการความอาใจใส่สูงเป็นพิเศษจากวิสัยภูมิแพทย์, ศัลยแพทย์, แพทย์ผู้รักษาอื่น ๆ และพยาบาลไว้ในที่แห่งเดียวกัน

กันหรือไม่ ๆ กัน ทำให้แพทย์ต่าง ๆ สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยหรือพยาบาลสามารถตามด้วยแพทย์ต่าง ๆ ได้ทันทีทันใดและง่ายขึ้นในเมื่อมีเหตุการณ์อันตรายเกิดขึ้นกับผู้ป่วย

๔. เป็นการประยุกต์ตัวบุคคล คือพยาบาลผู้ผ่าตัดแล้วรักษาผู้ป่วย ซึ่งสามารถจะอนุโลมให้ใช้พยาบาลที่เข้ามารับการอบรมฝึกหัดทำงานทั้งสองแห่งได้ ในยามที่มีผู้ป่วยเข้ามารับการดูแลรักษาอยู่ ก็จะได้มีโอกาสเล่าเรียนหากความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ทั้งในห้องพักหลังการผ่าตัดและหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักได้

๕. เป็นการสอดคล้องผู้ป่วยในเรื่องการเคลื่อนย้ายเข่นในบางคราวจำเป็นต้องย้ายผู้ป่วยออกจากห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดไปสู่หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก หรือในบางคราวอาจจะต้องย้ายผู้ป่วยจากห้องผ่าตัดไปสู่หน่วยดูแลรักษาป่วยหนัก ทำให้การเคลื่อนย้ายเป็นไปโดยง่ายและรวดเร็ว

แต่อย่างไรก็ตามในการที่จัดเตรียมห้องพักผู้ป่วย หลังการผ่าตัด และหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักไว้ในที่แห่งเดียวกันหรือไว้ในที่ใกล้ ๆ กันนี้ ก็อาจจะเป็นผลไม่ดีหรือมีโทษก็ได้ เช่น

๑. อาจจะนำเอาเชื้อโรคจากผู้ป่วยรายที่ติดเชื้อเข้าไปสู่บริเวณของห้องผ่าตัดซึ่งทำให้เกิดความсложнัดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามอาจจะทำให้ลด

ลงได้บ้างถ้าหากว่าได้วางแผนอย่างเหมาะสม โดยมากห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดมักจะมีทางเข้าจากระเบียงของห้องผ่าตัดซึ่งเป็นบริเวณที่สะอาด แต่การเข้าออก ของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วย หนักนั้นจะต้องแยกจากห้องผ่าตัด แม้ว่าจะมีทางติดต่อระหว่างหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักกับห้องพักผู้ป่วยหลังผ่าตัด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานในทั้งสองแห่งนั้นปฏิบัติงานได้สอดคล้องและเพื่อให้ผู้ป่วยจากห้องพักหลังการผ่าตัดย้ายมาสู่หน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก การติดต่อนี้อาจจะทำให้ห้องผ่าตัดมีการติดเชื้อได้ แต่ถึงอย่างก็ต้องยังนับว่ามีประโยชน์อื่น ๆ อยู่เป็นอย่างมากในการที่จัดทั้งสองแห่งนี้ไว้ในที่เดียวกันหรือใกล้ ๆ กัน

๒. อาจ จะทำให้มีการขาด แคลนพยาบาลผู้ป่วยในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักได้ในบางคราว เนื่องจากพยาบาลจะต้องทำงานในทั้งสองแห่ง ดังนั้นบางคราวอาจจะต้องไปโดยอาใจใส่ต่อผู้ป่วยซึ่งพนักงานยาสลบในห้องพักหลังการผ่าตัดเสียเป็นส่วนใหญ่ ฉันนั้นก็จะเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม โดยจัดหาพยาบาลใหม่จำนวนเพียงพอ

ประโยชน์ของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

๑. เป็นสถานที่รวบรวมผู้ป่วยหนักไว้ในที่แห่งเดียวของโรงพยาบาล ดังนั้นจึงเป็นการสอดคล้องอย่างยิ่งแก่ศัลยแพทย์ วิสัญญีแพทย์หรือแพทย์ผู้

รักษาต่าง ๆ สามารถที่จะไปเยี่ยมเยียน ดูแลรักษาหรือแก้ไขช่วยเหลือผู้ป่วยหนักในเมื่อมีสภาพอันตรายเกิดขึ้นกับผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที่

๒. เป็นสถานที่รวบรวมพยาบาลซึ่งมีความชำนาญในการสังเกตดูแลรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ ต่อผู้ป่วยหนักไว้ในที่เดียวกัน ไม่ต้องกระจายไปอยู่ตามตึกต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้พยาบาลเป็นจำนวนมาก โดยจะเพาะอย่างยิ่งในบ้านนี้แทนทุกแห่งไม่ว่า ในประเทศไทยหรือต่างประเทศกำลังประสบกับปัญหาเรื่องการขาดแคลนพยาบาล ยังพยาบาลที่มีความชำนาญความสามารถในการดูแลรักษาผู้ป่วยหนักด้วยแล้วก็ยังจะเห็นว่ามีจำนวนน้อยมาก เหลือเกิน ดังนั้นการที่สร้างหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักขึ้น ก็จะช่วยแก้ปัญหาอันนั้นลงได้บ้าง เนื่องจากพยาบาลที่มีความชำนาญความสามารถในการดูแลรักษาผู้ป่วยหนักเพียง ๒—๓ คน ก็อาจสามารถที่จะดูแลผู้ป่วยหนักซึ่งตึกต่าง ๆ ส่วนข้ารับการดูแลรักษาอยู่ในหน่วยนี้ได้เป็นอย่างดี แต่ต้องหากห้องพักร่วมไว้ในตึกของผู้ป่วยเอง บางที่อาจต้องใช้พยาบาลคนหนึ่งเฝ้าผู้ป่วยหนักนั้นเป็นประจำตลอดไป เช่นในกรณีที่ผู้ป่วยหนักซึ่งต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยที่กำลังได้รับยาเพิ่มความดันโลหิตหยดเข้าเส้น หรือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการล้างกระเพาะ น้ำสลายติดต่อ

ตลอดไป เป็นต้น พยาบาลที่เฝ้าดูแลผู้ป่วยเหล่านี้ก็ไม่สามารถจะไปช่วยเหลืออีกผู้ป่วยหนักอีก ได้เลย แต่ถ้าหากนำผู้ป่วยหนักในรายเช่นนี้ส่งเข้ามาไว้การดูแลรักษาในหน่วยนี้แล้ว พยาบาลที่เฝ้าผู้ป่วยหนักรายนี้ก็อาจจะไปช่วยดูแลผู้ป่วยหนักรายอื่น ๆ ได้โดยที่ไม่ทำให้ผู้ป่วยหนักรายนี้เสียผลประโยชน์เลย

๓. เป็นสถานที่รวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งใช้ในการช่วยเหลือแก้ไขผู้ป่วยอย่างครบถ้วน และพร้อมที่จะนำมาใช้ได้ในทันทีทันใดไว้ในสถานที่แต่เพียงแห่งเดียว ซึ่งเป็นหลักการที่ถูกต้องที่สุดตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก แทนที่จะกระจายเครื่องมือเครื่องใช้ไปตามตึกต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสั่นเปลือยอย่างยิ่ง และยากที่จะครบถ้วนและไม่สะดวกในเมื่อมีเหตุการณ์ที่จำเป็นต้องช่วยเหลือกับผู้ป่วยเกิดขึ้น

๔. จะช่วยทำให้ผู้ป่วยหนัก ได้รับความปลอดภัยมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยที่ผู้ป่วยหนักต่างๆ จะได้รับการดูแลรักษาเอาใจใส่จากหัวหน้าพยาบาลและพยาบาลของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักซึ่งได้รับการอบรมเพื่อผ่านมาเป็นอย่างดี ตลอดจนแพทย์ผู้รักษาต่าง ๆ และวิศวกรแพทย์อย่างใกล้ชิด และตลอดเวลาอันนี้เองจะช่วยทำให้อัตราของการปลอดภัยของผู้ป่วยหนักเพิ่มสูงขึ้น

๕. จะช่วยทำให้ขวัญหรือจิตใจของผู้ป่วยอื่น ๆ ตามต้องการ ดีขึ้น ผู้ป่วยอื่น ๆ ซึ่งอยู่ตามต้องการ จะได้ไม่มีโอกาสพบเห็นสภาพต่าง ๆ ของผู้ป่วยหนักหรือผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดมาใหม่ ๆ ซึ่งถ้าได้พบเห็นแล้ว บางทีอาจจะทำให้ขวัญหรือจิตใจของผู้ป่วยต่าง ๆ ในตึกผู้ห้องผ่าตัดเสีย โดยจะพยายามอย่างยิ่งในรายที่ผู้ป่วยกำลังจะได้รับการผ่าตัดอย่างหนึ่งอย่างใดในเร็ววันนี้ ถ้าหากได้ประสพกับเหตุการณ์ดังกล่าวแล้วอาจ จะกลัวหรือตื่นเต้นซึ่งบางรายถึงปฏิเสธต่อการผ่าตัด

๖. เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการสอนห้องทางภาคทฤษฎีและห้องภาคปฏิบัติ พยาบาล, แพทย์ผู้ห้องผ่าตัด, แพทย์ประจำบ้านและแพทย์อื่น ๆ เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยหนักต่าง ๆ

๗. ช่วยบ้องกันแพทย์ไม่ให้ถูกฟ้องร้องทางค้านกฎหมาย จะได้ไม่มีการกล่าวหาว่าแพทย์หรือพยาบาลตามต้องการห้องผู้ป่วยให้เข้าใจใส่สุดแล้วก็ตาม ปล่อยให้ผู้ป่วยหนักตายไป เป็นต้น ดังเคยมีตัวอย่างสมอ การที่ส่งผู้ป่วยหนักต่าง ๆ เข้าไปได้รับการดูแลรักษาอยู่ในหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักเป็นทางออกที่เหมาะสมและเป็นการบังกันต่อการกล่าวหาของผู้อื่นโดยจะพยายามอย่างยิ่งได้แก่ญาติของผู้ป่วยเป็นอย่างดี เพราะข้อของหน่วยนักยื่นมอบกอกรายงานข้อความและเป็นหน่วยจะพยายามของโรงพยาบาลที่รับจะเฉพาะผู้ป่วยหนักจริง ๆ เท่านั้น

แผนการสร้างและขนาดของห้องพักผู้ป่วยหนัก การผ่าตัดกับหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

ในสมัยราชวงศ์แรก ๆ ที่มีการสร้างห้องพักผู้ป่วยหนักการผ่าตัดหรือหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักตามโรงพยาบาลแห่งขึ้น มักจะได้รับความเพ่งเล็งและการวิพากษ์วิจารณ์ตลอดจน อุปสรรคเกิดขึ้นต่าง ๆ นานา อาทิเช่น หัวหน้าพยาบาลและพยาบาลประจำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย ซึ่งต่างก็มีความรู้สึกประหนึ่งว่า กำลังจะถูกเยี่ยงเอกสารที่ควรจะเป็นหน้าที่ของพยาบาลไปทำ เพื่อความเข้าใจอันนี้เป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถและชำนาญในการดูแลรักษาผู้ป่วยนั้น ไม่สามารถที่จะทำงานนั้นได้อย่างเต็มที่ อี่างเสมอต้นเสมอปลายได้ตลอดทั้ง ๒๔ ชั่วโมง เพราะงานชนิดนี้ต้องการเอาใจใส่ดูแลต่อผู้ป่วยเหล่าน้อยอย่างจริงจัง จึงจะทำให้การช่วยเหลือต่อผู้ป่วยได้ผลดี ถ้าหากว่าจะการทำงานของห้องพักผู้ป่วย หลังการผ่าตัด และของหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักซึ่งเป็นงานที่ต้องการความละเอียดลออและการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ ไปรวมกับงานของห้องผ่าตัด และงานของตึกต่าง ๆ และพยาบาลต่าง ๆ เหล่านั้นก็ย่อมจะทำได้ไม่เต็มที่ เพราะงานจะล้นมือและยังกว้างขันผลที่ผู้ป่วยจะได้

รับจากการดูแลรักษาพยาบาลก็ย่อมจะลดลงไป เพราะฉนั้นจึงเป็นการสมควรค่าย่างยังที่จะต้องแยกจากกันให้เป็นคนละส่วนของงานโดยเด็ดขาด ต่างก็เป็นหน่วยอิสสระและมีหัวหน้าผู้รับผิดชอบของแต่ละแห่ง แต่จะต้องประสานงานซึ่งกันและกันโดยหน้าที่เพื่อที่จะให้งานเป็นไปอย่างกลมกลืน

ต่อมาในสมัยหลัง ๆ หลังจากที่ โรงพยาบาล ต่าง ๆ ได้จัดสร้างห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัด และหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักมากขึ้นตามลำดับ เนื่องจากได้ยอมรับเป็นเอกชนที่แล้วว่าได้ประโยชน์อย่างมหาศาล งานอันนี้จึงดูเหมือนจะเป็นงานประจำของโรงพยาบาลไปเมื่อison ๆ กับงานของแผนกอื่น ๆ ทำให้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เคยมีมาแตกต่างของพยาบาลหมดไปดังเช่นในบัญชีบัน

ในการที่จะก่อสร้างห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัด หรือหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักนี้ แน่นอนเหลือเกิน ที่จะต้องขอความร่วมมือและช่วยเหลือจากสถาปนิกซึ่งขาดเสียไม่ได้ เพื่อที่จะได้ดำเนินการเขียนแบบแปลนให้ แต่อย่างไรก็ตามแพทย์ก็จะเป็น จะต้องบอกเล่าถึงความประ伤ค์และขนาดของห้อง หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่ต้องการจะสร้างให้แก่สถาปนิก เพื่อที่สถาปนิกจะได้นำความต้องการของแพทย์ไปดำเนินการเขียนแบบแปลนได้

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงหลักต่าง ๆ ที่แพทย์ต้องการอย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถาปนิก

ห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัด

๑. ห้องสำหรับพักผู้ป่วยชั่วคราว ผู้ป่วยจะอยู่บนรถเข็นชนิดนอน ซึ่งจำนวนของรถเข็นชนิดนั้นจะมี ๑ คัน ต่อเตียงผ่าตัด ๒ เตียง ที่ผาผนังของห้องนี้ควรจะ มีที่สำหรับให้ออกซิเจน และเครื่องสำหรับดูดน้ำมูก นาฬิกาของผู้ป่วยครบชุดเดื่องคนไป นอกจากนี้ควรจะมีที่เก็บผ้าห่มของผู้ป่วยจากตึกของผู้ป่วยด้วย ห้องนี้อาจจะแยกจากห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดโดยกั้นฝ่าเตียง ๆ เนื้อที่ของห้องพักผู้ป่วยพักชั่วคราวนี้ ควรจะประมาณ ๑๐ ตารางเมตรต่อรถเข็นชนิดนอนสำหรับผู้ป่วย ๑ คัน

๒. ห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัด ต้องอยู่ใกล้กับห้องผ่าตัดให้มากที่สุดและมีทางเดินติดต่อกัน แล้วถือว่าเป็นบริเวณที่สะอาดปราศจากเชื้อเช่นกัน ส่วนทางออกนั้นมี ๒ ทาง คือ ทางหนึ่งไปยังหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก ส่วนอีกทางหนึ่งนั้นไปตึกของผู้ป่วย ห้องนี้จะกว้างใหญ่เพียงใดก็ขึ้นอยู่กับจำนวนเตียงของผู้ป่วยที่จะบรรจุเข้าไปซึ่ง ธรรมชาตแล้วมักจะถือหลักว่าจำนวนเตียงหรือรถเข็นชนิดนอนของผู้ป่วย ๑ ตู้ เตียงต่อเตียงผ่าตัด ๑ เตียง และควรจะมีเตียงไม่ต่ำกว่า ๖ เตียงเป็นอย่างน้อย (ในบางคราวอาจจะมีเตียงผู้ป่วย ๔ เตียงกับรถนอนชั่วคราวสำหรับผู้ป่วย ๒ คันก็ได้) ที่ผาผนังทางด้านหัวเตียงแต่ละเตียง

๓. ห้องสำหรับจัดอาหาร อาหารสำหรับผู้ป่วยจะถูกนำมาจากโรงครัวและจะมาพักและจัดสำหรับผู้ป่วยที่ห้องนี้ นอกจากนี้อาจใช้เป็นห้องสำหรับเครื่องดื่มสำหรับพยาบาลที่ปฏิบัติงานด้วยก็ได้ เนื้อที่ของห้องสำหรับจัดอาหารนั้นควรจะประมาณ ๖ ตารางเมตร

๔. ห้องสำหรับใช้เก็บเครื่อง皿อุปกรณ์ ห้องนี้ควรจะมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐ ตารางเมตร

๕. ห้องปฏิบัติการ สำหรับตรวจหาเชื้อที่จำเป็นทางอย่าง ควรจะมีเนื้อที่ประมาณ ๕ ตารางเมตร

๖. ห้องทำงานแพทย์ ควรจะมีห้องน้ำและห้องล้วนพร้อม เนื้อที่ของห้องนี้ควรจะประมาณ ๑๒ ตารางเมตร

๗. ห้องพักสำหรับญาติของผู้ป่วยที่มาเยี่ยม ควรจะแยกออกจากห้องน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก แต่ไม่ควรจะให้ใกล้กันนัก ภายในห้องพักนี้ควรจะมีห้องส้วมอยู่ด้วย เนื้อที่ของห้องนี้ควรจะประมาณ ๑๕ ตารางเมตร

ตัวเลขของเนื้อที่ของห้องต่าง ๆ ที่ให้มานี้เป็นขนาดที่น้อยที่สุด ถ้าหากจะต้องการกว้างใหญ่กว่าก็อาจจะทำได้สูดแต่ความเหมาะสม

“ ความสำคัญอยู่ที่ว่าเมื่อสร้างห้องพักผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหรือน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักขนาด ศัลยแพทย์กิด, วิสัญญีแพทย์ กดหรือแพทย์ผู้รักษาเกียวกับผู้ป่วย จะต้องไปเยี่ยมเยียนดูแลผู้ป่วยอย่างน้อยที่สุดวันละ ๓ ครั้ง ก็จะเข้า กลางวัน และเป็น มิใช่เวลาใช้ให้พยาบาลเบนผู้ดูแลแล้วมารายงาน หรือไม่ไปดูเลียงพยาบาลและแพทย์ หรือบางทกเพียงแต่สร้างขึ้นโก้งๆ โดยเห็นอนเขาสร้าง ก็สร้างบาง เพื่อให้ผู้อ่อนเห็นว่าทันทันสมัยเหมือนกัน ”

บทบาทของวิสัญญีแพทย์ต่อชีวิตผู้ป่วยหลังการผ่าตัดและหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนัก

ส่วนมากวิสัญญีแพทย์มักจะถูกขอร้องเพื่อให้ไปทำการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำและความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือบ้ำๆ กัน ทันด่วนต่าง ๆ แก้ผู้ป่วยเสียเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นจึงขอสรุปหน้าที่ของวิสัญญีแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านนี้ คือ

๑. ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและร่วมมือทุก ๆ ทางกับแพทย์ผู้รักษา เมื่อขอร้องมาเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วย

๒. ให้การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วย ในเมื่อผู้ป่วย
นั้นมีการขัดข้องทางระบบการหายใจ และระบบ
การไหลเวียนของโลหิตเกิดขึ้น

หมายเหตุ.—

ความมุ่งหมายในการเขียนเรื่องห้องพักผู้ป่วย
หลังการผ่าตัดและหน่วยดูแลรักษาผู้ป่วยหนักขั้นนี้
ก็เพื่อที่จะ กระตุ้น ให้เห็นถึงความสำคัญและประ-
โยชน์ของผู้ป่วยที่จะได้รับจากการที่สร้างขึ้น ได้
พยาบาลรวมรวมแต่หลักการใหญ่ ๆ เท่านั้น ส่วน
ปลีกย่อยต่าง ๆ ไม่ได้นำมาลงไว้ ณ ที่นี้ อีก
ประการหนึ่งได้พยาบาลใช้สำนวนง่าย ๆ และเป็น
ภาษาไทยให้มากที่สุด เพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่
พยาบาลซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงาน ซึ่ง
ในบางครั้งอาจจะดูยืดหยดและพั่งคู่พิกัด อย่างไร
ก็ตาม ผู้เขียนหั้งสองห้องขออภัยในที่นี้ด้วย

เอกสารท่องเดิน

1. Jolly, C., Lee, J.A.: Anaesthesia. 12 : 49 (1957)

2. Dripps, R.D., Eckenhoff, J.E., Vandam,
L.D. : Introduction to Anesthesia. Ed
1. pp. 188. W.B. Saunders Company.
Philadelphia and London (1957)
3. Safar. P., De Kornfeld, T.J., Pearson,
J.W., Redding. J.S. : Anaesthesia. 16
: 275 (1961)
4. Wolfson, L.J. : Anaesthesia for the
injured. Ed 1. pp. 9. Blackwell
Scientific Publications. Oxford (1962)
5. Mushin, W.W. : Thoracic Anaesthesia.
Ed 1. pp. 506. Blackwell Scientific
Publications. Oxford (1963)
6. Lopresti, M.E. : Anaesthesia 18 : 201
(1963)
7. Lee, J.A., Atkinson, R.S. : A Synopsis
of Anaesthesia. Ed 5. pp. 719 John
Wright & Sons Limited. Bristol (1964)